

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чика бошлаган

8

Фаридиддин АТТОР.

ЯХШИЛИК ЁҒДУСИ

— Мўъжазгина гўшамизда уч ярим мингдан кўпроқ аҳоли сал кам олти юзта хонадонда аҳилиноқ яшаб келишмоқда, — дейди **Бўка туманидаги “Наврўз” маҳалласи раиси Турсуной опа Тошева.** — Оқдид бир мисолни келтирайин, “Мустаҳкам оила йили”да 35 нафар ёш оила қурилган бўлса, 31 та чақалоқ яна шунча хонадонга қувонч келтирди.

Албатта, ҳар бир ҳудуднинг ўзига яраша оғир-енгил ўмушлари бўлиши табиий. Мени раисликка сайлашганида бу оғир вазифани ундай олариканман, деб чўчиганман. Ўн йилки, элулуга суяниб, кам бўлмадим. Қарийб бир асрлик умрни яшаб ўтган раҳматлик Бувайда онам ўзлари ўқимаган бўлсалар-да, лекин ҳаёт сабоқларини уққанлардан эди. “Болам, элинг тинч — сен тинч”, дердилар. Оиланинг тинч бўлиши учун энг аввало катталар ёшларга ибрат бўлиши, оила аъзоларининг бир-бирларига ишониши лозимлигини кайта-кайта уқтирарди. Шу муддат ораллида қанчалаб оилалар, қайнона-келиндарга тўри йўл кўрсатдик, миннат эмасу, қўлимдан келганича кўмак бердим. Ҳозир қайси бир дарвозани тақиллатсам, ёруғ юз билан кутиб олишадди. Бундан ортиқ яна қандай обрў керак?

Маҳалламизда яхши ниятларни кўзлаб кўпчилик билан маслаҳатлашган ҳолда “Қайнона ва келинлар” мактабини ташкил этганимиз. Масалан, маҳалламиздаги бир йигитга қўшни туманда яшайдиган

қизни фотиҳа қилишди, дейлик. Улар ФХДЁ органига ариза ёзишлари биланоқ маҳалла фуқаролар йиғинидан маълумотнома сўралади. Бунинг учун бўлажак келин-куёвлар билан аввал юзма-юз суҳбатлашиб олишимиз керак, тўғрими? Ана шу мулоқот давомида уларнинг оиласидаги шарт-шароит, қайнона-қайноталарнинг феъл-атвори, оиладаги ёзилмаган

фаолларининг баҳоли қудрат хиссаси бор.

Суҳбатимиз қизиби, “Мустаҳкам оила йили”да шу маҳаллада бугунги давр талабларига тўла-тўқис жавоб бера оладиган 10 та намунали уйлар ёнига келиб қолганимизни ҳам сезмаппиз. Турсуной опа бўлса бир-биридан кўркам ва шинам ҳовлиларга таъриф беришдан аввал Шерзод Холжонбоевлар оиласи яшаётган ҳовли дарвозасини секин чертди.

— Бизлар учун ўтган йил жуда омадли келди, — дейди хонадон бекаси Марғубахон қувониб. — Ҳар куни телевизор орқали бошқа жойларда қурилган уйларни кўриб ҳавас қилиб ўтирардик. Уч нафар фарзандимиз бор. Болалар ётоқхонаси, овқатланиш учун махсус хона, меҳмонхоналар, ҳаммаси рисоладагидек. Қишлоқ жойларда яшундай гўзал қошоналар қурилишини авваллари тасаввур ҳам қилолмасдик. Юртбошимизга минг раҳмат!

Мамунавий уйлардан кўнглимиз тўлиб чиққач, йўл-йўлакай Турсуной опа билан болалар учун барпо этилиши режалаштирилётган “Қамолат боғи”, гўзаллик салони, маҳалла дорихонаси учун ажратилган жойларни ҳам бир қур кўздан кечирдик...

Қирқ йилдан ортиқроқ умрини ёш авлодга сабоқ беришга сарфлаган, тўрт нафар фарзандини ҳам она, ҳам ота ўрнида тарбиялаб, вояга етказмоқ учун тиним билмаган бу аёлнинг юзқўзларида меҳр-муҳаббат балқиди. Бу нурларни ўзидан кўпроқ маҳаллодошларига раво кўраётган Турсуной опа Тошева ҳам қанча таҳсинлар айтсак арзийди.

Нигора ЭРКИН қизи,
“Оила ва жамият” мухбири.

КАСБИМ — БАХТИМ МЕНИНГ...

Бўка туманидаги 42-сонли умумтаълим мактабида ўтказилган хайрли тадбир кўпчиликлда катта таассурот қолдирди.

Қизларни турмушга тайёрлашда онаси, буви ва атрофидаги яқин аёлларнинг алоҳида ўрни бор. Аксарият хонадонларда хунарли онахонларимиз қизларига сўзна, қийқча, дўппи тикиш каби хунарларнинг бошланғич илмидан сабоқ беришди. Мактабда эса бу хунарлар янада мукамалроқ ўргатилади.

Бўка туманидаги 42-сонли умумтаълим мактабида ўтказилган “Қиз боланинг касби унинг бахти” мавзусидаги семинар-тренингда қизларни ҳаётга тайёрлаш учун турли хунар ва касбларга йўналтириш борасида суҳбатлар ўтказилди.

— Ҳар бир ота-она келажакда фарзандини қандай хунар ўргатсам экан, деб бош қотиради, — дейди **мактаб директори вазифасини бажарувчи Бахтигул опа Холбоева.**

Таълим муассасаларида эса бу борада йўлланмалар бериб борилади. Мана шундай семинар-тренингларда мактаб ва оила ўртасидаги ришталар мустаҳкамланиб бормоқда. 9-синф битирувчиларини касбга йўналтиришда ота-оналарнинг фикрларини инобатга олаппиз. Болаларимизнинг қай даража-

да катта ҳаётга тайёргилини оиладаги тарбиясига қараб ҳам аниқласак бўлади. Бугунги тадбиримизда “Оила — қитоб”, “Ватан — остонадан бошланади”, “Қиз боланинг касби — унинг бахти” каби мавзулар бўйича турли расмлар чизилиб, шу асосда ёшларимизнинг фикрларини ўргандик. Бундай ҳамкорлик ўқувчиларимизни ҳар томонлама соғлом ва етук бўлиб ўсишлари, яхши таълим оlishларида катта ёрдам бермоқда. Бугунги кунда мактаблар

билан маҳаллалар ўртасида ҳам узвий алоқалар йўлга қўйилган. Тадбиримизда Бўка маҳалласи диний маърифат ва маънавий-ахлоқий масалалар бўйича маслаҳатчиси Азиза Мирзаева ташаббуси билан оилаларда қизларни ҳаётга тайёрлаш борасида олиб борилаётган ишлар юзасидан ўтказилган сўровномалар ҳам ўрганиб чиқилди. Бу борадаги ижобий силжишлар одамни қувонтиради.

Бундай тадбирлар келажак авлодлар тарбиясига бўлмиш қизларимизнинг ўз иқтидори ва салоҳиятига қараб, тўғри касб ва хунар танлашларида яқиндан ёрдам бериши шубҳасиз.

Нигора УРОЛОВА,
“Оила ва жамият” мухбири.

САРҲИСОБ

Кеча пойтахтимизда “Соғлом авлод учун” жамғармаси томонидан 2012 йилда бир қатор халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликда амалга оширилган хайрия ишлари таҳлил қилинди. Айниқса жамғарманинг ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган давлат дастур-

лари ихросини таъминлаш ва моддий, тиббий кўмакка муҳтож инсонларга кўрсатган амалий ёрдамлари, шунингдек, ўтказилаётган хайрия акциялари йил сайин оммалашиб бораётган-

«Соғлом авлод учун» жамғармасида

лиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. “Обод турмуш йили” доирасида режалаштирилаётган ишлар белгилаб олинди.

Ўз мухбиримиз.

ПАСПОРТ ТИЗИМИ ТАКОМИЛЛАШМОҚДА

Фуқароларга ҳар томонлама қулайлик яратиш мақсадида икки йил аввал янги бинога кўчиб ўтдик. Бу ерда барча хизмат кўрсатиш хоналари замонавий ускуналар билан жиҳозланган. Кутиш заллари кенг ва ёруғ. 2012 — Мустаҳкам оила йилида юртдошларимизга 13160 дона фуқаролик паспорти алмаштириб берилган бўлса, жорий йилнинг шу давригача эса 500 тадан ортиқ биометрик паспорт

Жараён

Ўзбекистон Республикасининг «Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида доимий прописка қилиниши лозим бўлган шахслар — Ўзбекистон Республикаси фуқаролари тоифаларининг Рўйхати тўғрисида»ги Қонуни иловасига мувофиқ қатор тадбирлар ҳам махсус режа асосида амалга оширилмоқда. Шунингдек, туман ҳокимлиги, прокуратура, ички ишлар бўлими ва бошқа ташкилотлар билан ҳамкорликда кенг жамоатчилик ўртасида паспорт тизимидаги ўзгаришлар, биометрик паспортнинг афзал жиҳатлари хусусида тарғибот ишлари мунтазам ўтказилмоқда.

Надим АРИПОВ,
Тошкент вилояти Қибрай туман ИИБ
паспорт бўлими бошлиғи, капитан.

Мижоз манфаати

ҲАМ ҚУЛАЙ, ҲАМ ТЕЖАМЛИ

Ёшим етмиш иккида. Яратганга шукрлар бўлсинки, яхши, тинч замонларда, чиройли юрда яшайман. Тошкентда истикомат қиладиган набирам фарзанди билан келганида шахримизнинг кўрки бўлган “Ўзбекистон” кўчасига айлангани чиқдик. Бундай гўзалликини, ободликини кўрганида ҳар қандай юрак ҳам яшнаб кетса керак.

Ҳукуматимиз томонидан юртдошларимизга, айниқса, биз нурунийларга яхши шарт-шароитлар яратилган. Замон ўзгариб борапти. Йигирма йилда шунча ўзгариш, шунча қулайликларга эга бўлдик. Пана-пасткам уйлар ўрнига баланд-баланд иморатлар қад ростлади. Атрофимиз гул-райхонга бурканди. Нафақаларимизнинг миқдори ошиб борапти. Айниқса, пластик қарточкани ишлатишдаги қулайликлар менга маъқул бўлди. Тўғри, аввалига нақд пулимининг тўрт энлик бир матоҳга жой бўлгани айримларга ёқмади. Пул санашга ўрганган қўлимиз пластик қарточкага сира қўниқолмади. Ҳатто анча вақт қўниқолмадик. Аммо унинг қулай томонларини кўриб-билганимиздан кейин хурсанд бўлдик. Дўконлар ва дорихоналарда ҳам бемалол савдо-сотик қила бошладик. Бунақасини илгари хорижда ишланган киноларда кўриб, хайрон бўлардик. Бора-бора бир дунё пул кўтариб юргандан кўра, ихчамгина пластик қарточкани олиб юриш қулайлигини ҳам тушуниб етдик. Айниқса пенсионерларга нақд пул керак пайтда банкка борса, пули навбатсиз ечиб берилишини эшитиб, жуда севиным. Аввал бошда фойдаланишни яхши тушунмаганим учун ундаги пулни тезроқ ишлатиб, қарточкамни бўшатиб қўйишга ошиқардим. Бир куни набирам менга “Агар чўнтагингиздаги нақд пулингиз йўқолиб қолса, топишингиз амри-маҳол. Пластик қарточкангиз йўқолса, банкка телефон қилиб, маблағ ҳаракатини тўхатиб қўйса бўлади. Арзимаган пулга бошқа пластик қарточка очдириб, маблағингизни қайта қўлга киритасиз”, деди.

Бунақа операция стоп-лист дейиларкан. Ё тавбандан кетай, демек, ўғрилар ҳам ҳеч нарсга қилолмас экан-да, деб ўйладим. Ўғлимнинг айтишича, ишлатилмаган пулларим, худди банкда тургандек, пластик қарточкамда йиғилавераркан. Орадан бир неча ой ўтгач, йиғилиб қолган пулларимнинг миқдорини билиб, бошим кўкка етди. Устига-устак банкдаги ходимлар тўплаган пулимининг фоизи ҳам борлигини тушуниришди. Суюниб кетганимдан, қарточкамдаги пулни менга йўл-йўриқ кўрсатган набирамнинг институтдаги шартнома-сига ўтказиш истагини билдирдим. Банк ходимлари бир зумда бу ишимни ҳал этиб беришди. Бизга ана шундай қулайликлар яратиш учун пластик қарточкаларни ўйлаб топганларга минг раҳмат!

Максудахон СОЛИЕВА,
Андижон вилояти.

ОНА БЎЛИШГА ТАЙЁРМИСИЗ?

...Ёш она ўзи ва чакалогининг соғлиги кундан-кунга ёмонлашганини ҳис қилиб турса-да, бировга айтолмай ийманди. Охири нажот излаб қишлоғидаги ҚВПга борди. Дўхтирлар «Икки-уч йил фарзандли бўлмай туринг», дейишди. Аммо бу гапни қайнонаси, турмуш ўртоғига қандай айтади? Шифокор она унинг кўнглидагини сезгандай «Ё ўзим бориб айтайми, қайнонагизга?», деб қолди. Шифокор ўз касбининг ҳадисини олган эканми, қайнона-сига шундай яхши тушунтирдик, аёл кели-нини ҚВПга ўзи олиб борадиган бўлди...

Бундай мисолларни бугун ҳар бир шифокор ўз кундалик хизмат фаолиятиндан келиб чиққан ҳолда гапириб беради. Аммо бирови «Ишимиз нукул хонадонма-хонадон юриш бўлиб қолди», дея ёзгирса, бошқа бирови «Бу ишлар кўз ўнгимизда ўзининг ижобий самарасини берапти, бугун келинчақлар саломатлигига жуда эътиборли бўлиб бораёпти», дея ўз ишдан мамнун.

— Ҳатто бундан икки йил аввал ҳам ҳар икки аёлнинг бирида камконлик учрар, бунга ўзимиз ҳам ўрганиб қолгандик, — дейди Иштихон туман Митан поликлиникаси бош шифокори Ҳафиза Саъдуллаева. — Ранглар оқарган, ҳолсиз ҳомиладор аёлни кўришдан оғирроғи борми? Энг аввало, бундай салбий ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган давлат дастурлари асосида изчил чора-тадбирлар қўри-лаётганлиги жиддий самаралар бермоқда. Хусусан, жорий йилда қишлоқ ҳудудига яшайдиган ҳомиладор аёлларга бепул «Комплексити мамма» сироплари тарқатилди. Бирор бир ҳомиладор аёл бу витаминлардан бебаҳра қолгани йўқ.

Қолаверса, ҳар олти ойда тиббиёт муассасалари томонидан оналар ва болаларни чуқур-лаштирилган тиббий кўрикдан ўтказиш қатъий қоидага айланди. Эътиборлиси, бу кўрикларнинг аксарияти жойларда, поликлиникамизга қарашли 7 та маҳалла, 9 та эмлаш пунктларида, ҳатто хонадонларнинг ўзида ҳам ўтказилди. Натижада йил бошидан буён мутахассисларимиз томонидан 6 минг 300 нафар фертил ёшдаги аёлларнинг саломатлиги назоратга олинди. Уларнинг 25 фоизи соғломлаштирилди. Шу тўғрисида ҳудудимизда болалар ўлими қайд этилмади, ҳомиладор аёллар ўртасида камконлик ҳасталиги кескин қамайди.

Бундай мисолларни нафақат ушбу поликлиника, балки вилоят миқёсида ҳам келтирса бўлади. Жумладан, ўтган йилда 15-16, 17 ёшли қизлар ўртасидаги туғруқлар сони, гўдақлар ўлими

қамайган.

Қишлоқ жойларида истиқомат қилувчи ҳомиладор аёлларни фоллий кислотаси мавжуд поливитаминовлар комплекси билан таъминлаш дастури бўйича 280669 банка поливитаминовлар тарқатилди. Яъни, ушбу давр мобайнида 90596 нафар ҳомиладор аёл ҳисобга олиниб, уларнинг 74438 нафарига ҳис 82,2 фоизига ушбу дармондорилар берилди.

Шунингдек, 18824 нафар ҳомиладор аёллар скрининг текширувларидан ўтказилиб, уларнинг 160 нафарига тумна нуксонлар, 98 нафарига ривожланмаган ҳомидалар аниқланган.

— «Мустаҳкам оила йили» Давлат дастури ижроси юзасидан ўтган йил тиббиёт ходимлари, профессор-ўқитувчилар ҳар бир туман, қишлоқ фуқаролар йиғинларида тарғибот ишларида фаол иштирок этди, — дейди вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи ўринбосари Улғабек Сувонов. — Соғлиқни сақлаш вазирига ташаббуси билан ҳар ҳафтада учта туманда, ҳар ойда умумий ҳисобда ўн марта саломатлик ҳафталиклари ўтказилди. Унда республика, вилоят ҳамда шаҳар туғруқ ва болаларга хизмат кўрсатиш муассасаларининг малакали шифокорлари, профессор-ўқитувчилар қатнашди.

Қолаверса, бошқарма-миз томонидан мавжуд 355 та ҚВПнинг ҳар бирига вилоят туғруқ муассасаларида ишлайдиган акушер-гинекологлар бириктирилди. Бу жараёнда бир ҳафта давомидида 60 та ҚВП камраб олинди.

Тўғри, бугун юқоридаги каби тарғибот ишлари олиб борилаёпти. Биз ортишни истама-рак рақамлар қисқараётгани ҳам бор гап. Аммо биргина она ўлими ҳам ёки нуксон билан туғилган битта чақалоқ ҳам жамият учун катта оғриқ. Бундай нохуш ҳолатларнинг олдини олишда эса аҳолининг ўзига нисбатан эътибор-ли бўлиши талаб этилади. Сабаби, бугун энг чекка ҳудуддаги ҚВПлар ҳам замонавий тиббий асбоблар билан жиҳозланган. Қолаверса, ҳар олти ойда оналар ва болалар тўла тиббий кўрикдан ўтказилаётир. Шифокорлар ҳар йили тиббиётдаги янгилардан бохабар бўлиш мақсадида ўқув курсларида иштирок этмоқда. Аммо ёш келинларнинг саломатлиги бугун алоҳида эътиборга муҳтож. Бунда эса нафақат тиббиёт ходимлари, балки маҳалла фаоллари, умуман кенг жамоатчиликнинг ўз ўрни бўлиши лозим.

Гулрух МҲМИНОВА,
«Оила ва жамият» муҳбири.
Самарқанд вилояти.

Катта ва кенг йўлдан ўтиб бо-
рар эканмиз бежирим кўринган
мўъжазгина хонадон дарвозаси
диққатимизни тортиди. Ичкаридан
эшитилаётган жўшқин суҳбат бе-
ихтиёр бизни ҳам жалб қилди. Ке-
йинчалик маълум бўлдики, бу хо-
надон дарвозаси бугунги кунга
қадар 200 нафарга яқин қандо-
латчиликка ихлос қўйган қизни
ҳам ром этган ва уларнинг касб-
хунар ўрганишларига замин ярат-
ган экан.

— Бу хунарни эгаллашингиз-
га нима сабаб бўлган? — деб
сўрадик салом-алиқдан сўнг биз-
ни очик чеҳра билан кутиб олган
хонадон бекаси Собира Элова-
дан. Опа ним табассум билан

Замондошларимиз

да ўз ўрни ва миқозлари бор.

— Собиранинг бирор кунни
йўқки, пиширилган маҳсулоти со-
тилмай қолса, — дейди туман
«Тадбиркор аёл» уюшмаси раи-
си Махбуба Шодиева. — «Фонд
форум» ҳамда «Меҳр нури» жам-
ғармасининг «Энг яхши тадбир-
кор» кўргазмасида муваффақият-
ли қатнашди. 2007 йилда «Тад-
биркор аёллар учун оилавий
грантлар» лойиҳасида иштирок
этиб, совриндор бўлди. Цех учун
турли хилдаги ускуналар сотиб
олди ва иш жойини кенгайтирди.
Қанийди, бошқа аёлларимиз ҳам

АЁЛ

КАФТИДАГИ НУР

у атрофидагиларни, қолаверса, бутун
жамиятни ёритишга қодир

қимтини бинага жавоб берди:

— Дилбар, оқила бир қўшни-
миз бўларди. Шу аёлнинг тайёр-
лайдиган пиширилган ҳавас
билан қарардим. Кейинчалик
ўзимдаги чексиз қизиқиш шу
хунарнинг этагидан тутишимга
сабаб бўлган.

Ҳа, дастлаб буюртма асоси-
да турли хилдаги пиширилган
тайёрлаб, эгаларига етказган
Бухоро вилояти Бухоро тумани-
да истиқомат қилувчи Собира
Элова 2001 йилда ўз хонадо-
нида кичик ишлаб чиқариш цехи
ташкил этди ва яқка тадбиркор
сифатида кўзга кўрина бошлади.

— Пиширилган тайёрлашнинг
ҳам ўзига хос сир-асрорлари
бор, — дейди у киши атрофини
қуршаб олган қизларга ширин-
лика зеб беришни ўргатаркан.
— Шахсий дид шаклландан бў-
лиши, турли хилдаги дизайн яратиш
учун иқтидор, энг асосийси, жи-
дий диққат-эътибор ва ҳафса-
лозим. Қилинган озгина эътибор-
сизлик ҳам маҳсулотнинг сифа-
ти ва сийрати бузилишига олиб
келади.

Дарҳақиқат, Собира Элова
республика ва вилоят миқёсида-
ги бизнес тренинг, семинар ва
кўрик-танловларда муваффақият-
ли иштирок этиб, сертификат,
диплом ва турли даражадаги
фахрий ёрлиқлар соҳибаси
бўлганлиги ҳам унинг тиришқоқ-
лиги ва ўз хунарининг моҳир эга-
си эканлиги намунаси. Бозор

унга ўхшаб эл қорига ярайдиган,
қобил фарзандлар тарбиялаб,
ўзининг ва атрофидагиларнинг
мазмунли ва фаровон яшашлари-
ни таъминлай олса.

Собира опанинг айтишича,
ҳозир ундан хунар сирларини
ўрганаётган қизлар ҳам бир-би-
ридан иқтидорли ва қизиқувчан.
Умида Ҳусеновадаги тиришқоқ-
лик, Феруза Бафоеваннинг айтил-
ган фикри бир мартада ўқиб
олиш ҳислати, Мунаввар Гадое-
ва, Моҳинур Қиличованинг кунт
билан ўрганишлари унинг янада
ғайрат билан ишлашига қуч-қув-
ват бағишлаётган экан.

Етилган ҳамирни чаққон-чақ-
қон ҳаракатлар билан майда зу-
валаларга ажратаётган қизалоқ-
дан бу ерга қандай келиб қолга-
нини сўрадик. «Ойимнинг туғил-
ган кунларида дадам торти олиб
келдилар. Жуда чиройли ва хуш-
таъм экан. Улардан ширинликни
ким пиширганини сўраганимда,
нариги маҳаллада истиқомат
қиладиган Собира опа тайёрлаб
берганини, хоҳласам мени ҳам у
кишига шогирд тутишим мум-
кинлигини айтдилар. Бўш вақт
топдим дегунча бу ёққа қолам.
Чунки янги хилдаги пиширикни
ўрганишим менга завқ беради.
Келгусида Собира опамга ўхша-
ган ўз хунарининг моҳир эгаси
бўлмоқчиман», дея жавоб берди
у.

Гулчеҳра АШУРОВА,
ЎЗМУ талабаси.

Эл-юрт тинчлиги кўнглини
хотиржам қилади. Бирор ман-
зилга тарғиб берадиган
бўлсак, «Бу жойлар тинч, ўғир-
лик, безорилик йўқ», деб айта-
миз. Маҳаллада майда безори-
ликлар содир бўлганини эшит-
сак, бир неча кун ҳаловатимиз
йўқолади.

Ички ишлар идоралари хо-
димлари ана шундай жиноят ва
хуқуқбузарликларнинг олдини
олиш, содир этилганларини
фосх этиш борасида тизимли
чора-тадбирларни амалга
оширмоқдалар.

Айниқса, ИИБ ҳузуридаги
«Қўриқлаш» бирлашмаси ва
унинг қуйи тизимларида бу бо-
рада қўллаб-йўлловчи ишлар
амалга оширилмақда. Турли
объектлар, муассаса ва ташки-
лотлар ҳамда фуқаролар ўйла-
рини ишончини қўриқлаш улар-
нинг зиммасида.

Соҳа ходимларининг аҳоли

ЖИНОЯТНИНГ КАТТА-КИЧИГИ ЙЎҚ

ўртасидаги кенг тарғибот иш-
лари, оммавий ахборот воси-
таларидаги чиқишлари жиноят
ва хуқуқбузарликларнинг олди-
ни олишда яқиндан ёрдам бер-
моқда. Афсуски, давлат ва халқ
мулкига қўз олайтираётган ай-
рим нопок кимсалар ҳамон
мулк ўғирлаш, ўзлаштириш ёки
талон-тарож қилиш каби жино-
ят ва хуқуқбузарликларни со-
дир этмоқда.

«Қўриқлаш» бирлашмаси
хизмати ходимлари томонидан
биргина 2012 йил мобайнида
қўлга олинган ана шундай гараз
ниятли шахслардан 567,8 млн.
сўмлик товар ва моддий бой-
лиқлар қайтариб олиниб, эга-
ларига топширилди. Айрим
хуқуқбузарликларга нисбатан
жиноий ишлар қўзғатилиб, қол-
ганларига суд идоралари томо-

нидан 311,2 млн. сўм миқдори-
да маъмурий жарималар қўлла-
нилди.

Жумладан, Тошкент вилоя-
ти Оҳангарон шаҳрида яшовчи,
1982 йилда туғилган фуқаро Б.
«Оҳангаронцемет» ОАЖ ҳуду-
дидан нархи 1,6 млн. сўмлик
маиший мосламани ўғирлаёт-
ган вақтида қўлга олиниб, жи-
ноий жавобгарликка тортилган.
Бухоро вилояти Ромитан тум-
анида яшовчи, 1994 йилда туғил-
ган фуқаро А. «Газлинефтқа-
зибчиқариш» корхонасидан
нархи 144 минг 620 сўмлик
нефть маҳсулотини ўғирлаётган
вақтида ушланган. Маҳсулот
корхонага қайтарилиб, хуқуқбу-
зарга нисбатан туман суди то-
монидан 72355 сўм маъмурий
жарима қўлланилган. Жиззах
вилояти Жиззах туманида

яшовчи, 1987 йилда туғилган
фуқаро Б. шу туманда жойлаш-
ган «Жиззах донмаҳсулотлари»
ОАЖ корхонасидан нархи
64721 сўм бўлган 275 кг. дон
маҳсулотини ўғирлаётган вақ-
тида қўлга олинган. Хуқуқбузар-
га нисбатан 251680 сўм маъ-
мурий жарима белгиланган.

Ўғри ўғирлаб йўлга тушар,
охири бориб қўлга тушар» дей-
ди доно халқимиз. Жиноят ёки
хуқуқбузарлик содир этаётган
фуқаро ўзи ва оила аъзолари,
қариндошларини маҳалла, эл-
қурт орасида уятга қўйишини
ўйлармикан?

Жойлардаги маҳаллаларда
бўлганимизда ҳамюртларимиз
юртимиз тараққиёти ва обод-
лиги йўлида тобора ҳамжиҳат
бўлиб бораётганига ғувоҳ
бўляпмиз. Жиноят ёки хуқуқбу-

Огоҳ бўлинг

зарликка қўл ураётган фуқаро-
ларимиз ҳам аслида ёнимизда
яшаётган одам. Балки у ҳамкас-
бимиз, маҳалладошимиз ёки
қўшимиздир. Унинг хатти-
ҳаракатлари бифарқ қара-
май, зийраклик билан кузатиб,
тўғри йўлга солиш ҳаммамиз-
нинг фуқаролик бурчимиз
эмасми?

Жиноят ва хуқуқбузарлик-
ларнинг олдини олиш нафақат
хуқуқни муҳофаза қилиш идо-
ралари, «Қўриқлаш» бирлашма-
си ходимларининг, балки бар-
ча ҳамюртларимизнинг эътибо-
рида бўлиши лозимлигини
унутмайлик.

Дилшод АЗИЗОВ,
капитан,
ИИБ ҳузуридаги
«Қўриқлаш» бирлашмаси
ходими.



КОНЦЕРТДАН КЕЙИН...

Жонли овозда концерт бериш — марду майдонлар даврасида куч синашишдек гап. Полвонлар йиқилади ёки йиқитади. Шу боисдан сахнага чиқиш олдида кўнглимда “Мухлисларим ишончини оқлай олармикинман?” деган ҳадиқ бор эди. Лекин илк кўшигимдан кейинги олқишу эътирофлар менга янада куч бағишлаб, хавотирларимни тарқатиб юборди. Концерт давомиди раҳматли ота-онамнинг сиймоси бир зум бўлсада, кўз олдимдан кетмади. Кейин залда ўтирган акам ва келинларимдан таассуротларини сўрадим. “Укам овозини йўқотиб қўймасмикин, деган хавотирим бор эди. Ҳаммаси кўнглимдагидек ўтганидан хурсандман”, деди акам ҳаяжонлиб. Кейин билсам, залда мен учун қайғураётган биргина акам эмас, Жаҳонгир Холхўжаев деган муҳлис дўстим, ҳатто юзлаб, минглаб ажойиб шинавандаларим ҳам чин дилдан дуо қилиб, кўзлариди ёш билан ўтирганигини сездим. Улар менинг кичкина ютуғимдан ҳам қувонишади. Атрофимда ана шундай мухлислар ва ҳамиша қўллаб-қувватладиган инсонларнинг кўпчилиги менга куч-қудрат бағишлайди. Уларнинг меҳри, ишончи руҳимга рух, ғайратимга ғайрат қўшади.

ТУРЛИЧА ҚАРАШ ВА МУНОСАБАТЛАР

Яқинда эстрада йўналишида куйлаган кўшигимга ишланган клипимни кўрган ёши улуг бир онахон “Бу ўлмасжон эмас, у бундай ашулалар айтмайди”, деганини эшитдим. Нуруний мухлисларим орасида эстрада йўналишидаги кўшиқларимни ҳазм қилолмайдиганлар ҳам учраб туради. Мен эса ҳеч бир тингловчини хафа қилишни истамайман. Уларга туҳфа этмоқчи бўлган кўшиқларим ҳали кўп.

Мумтоз, миллий кўшиқларимизга меҳрим бўлакча. Шу боис уларни чин дилдан ҳис қилиб қўлайман. Юракдан куйланган кўшиқ, албатта юракка етиб боришига ишонаман.

Миллий эстрада йўналишида ҳам янги кўшиқлар ёзаёلمиз. Чунки уларнинг ҳам ўз шинавандалари бор. Кунин кеча “Гўзалсан” кўшиғимни ёзиб, клипга олиш ишларини тугатдик. Бу тарона ҳам мухлисларимизга маъқул келади, деган ниятдаман.

МУХЛИСНИ АЛДАБ БЎЛМАЙДИ

— Ҳеч эсимдан чиқмайди. Ўшанда чамаси олти ёшларда эдим. Дадам байрам концертларидан бирига олиб бордилар. Катта зал. Хонандалар бирин-кетин сахнага чиқиб куйлай бошлашди. Охириг қаторлардан бирида ўтирганимиз учун бизларга ҳам эшитилармикин, деган хавотирда эдим. Аммо хонандаларнинг овози бутун зални қамраб олганди. Ажабланарлиси, улар... микрофонсиз куйлашарди. Шунда хайратланиб дадамдан сўрадим: “Қандай қилиб, қийналмай баланд овозда куйлашяпти?”

— Э, бу фонограмма-ку, ўғлим. Уларнинг овози аввалроқ лентага ёзилган. Саҳнада шунчаки оғизларини қимирлатиб туришади, холос, — деб тушунтирди дадам.

Бу изоҳ мени жуда хайрон қолдирган. “Нега жонли овозда айтишмайди?” деган саволимга “Буни катта бўлганимда тушунасан”, дея жавоб берганди дадам. Мен эса, “Агар мен ҳам бахтим чопиб кўшиқ айтсам, фақат жонли овозда куйлайман!” дея ўзимга сўз берган эдим...

Бу — элимизнинг севимли санъаткори, истеъдодли хонанда ўлмас ОЛЛАБЕРГАНОВнинг болалик хотиралари эди. Ўтган йил “Истиқлол” санъат саройида фақат жонли овозда концерт берган хонанданинг келгуси режалари, оиласи, орзу ва истакларига қизиқдик.

ОИЛАМ ДАВРАСИДА

Хар бир инсон учун доим шошадиган даргоҳ — оила давраси бўлса керак. Шу қатори мен ҳам репетиция, ижодий сафарлар, концертлардан ортиб оиламга, фарзандларимга вақт ажратишга ҳаракат қиламан. Турмушда фарзандлар тарбиясини фақат онага ташлаб қўйиш нотўғри. Ота фақат оиланинг моддий таъминотчиси эмас. Айниқса, ўғил бола тарбиясида ота жуда муҳим ўрин тутди. Унинг битта кўз қараши ҳам фарзандлар юриш-туришига таъсир ўтказа олади. Болаларимнинг ақлли-хушли бўлиб воёга етишадиганида рафиқамнинг хизмати катта. Биргаликда уларнинг билим олишларида катта эътибор қаратяпмиз.

Уч нафар қора кўзим бор. Тўнгич ўғлим Рустам 19 ёшда. Унинг ҳам кўшиқчилик санъатида билганларимни ўргатиб келяпман.

Ўртанча қизим Моҳинур 16 ёшда. Лицейда ўқияпти, хорижий тилларни ўрганишга қизиқади. Ҳамма болаларимни кўпроқ тил ўрганишларини истайман. Бу — замон талаби. Юртимизни дунёга танитиш ва танилишида бу жуда муҳим. Ўзим рус ва форс тилларида бемалол гаплаша оламан. Ёшларимиз имкон борида тил ўрганишга ҳеч қачон зарар қилмайди.

Кенжа ўғлим Усмон 11 ёшга тўлди. У ҳам кўшиқ шайдоси. Ўтган йилги концертимда мен билан бирга куйлаган.

«ЛАЗГИ»НИ КУЙЛАБ БЕРИНГИ

Миллий рақсларимиз орасида ўйноқи ва жўшқинлиги билан ажралиб турадиган “Лазги” барча мухлислар кўнглини бирдек ишғол этиб келаётгани ҳеч биримизга сир эмас. Унинг сирини сўрасан-

гиз, ёши улуглар бу куйга “дуо” кетган, дейишади. Дарҳақиқат, қайси даврага борманг, ёшлар ҳам, нурунийлар ҳам “Лазги”ни бирдек мароқ билан тинглашади. Америка, Англия, Франция каби кўплаб хорижий мамлакатларда гастроль сафарларида бўлганимда Хоразм “Лазги”сини куйлаш билан тингловчилар сакраб ўрнидан туриб, рақсга тушиб кетишганига ғувоҳ бўлганман. Улар кўшиқнинг сўзларига тушунмаса-да, оҳангни ҳис этишади. Рақсқосарларимизнинг хоразмча либосларда маҳорат билан ижро этаётган рақслари ҳам барчани лол қолдиради. Айниқса, Гавҳар Раҳимова, Света Худойбергеноваларнинг хоразмча рақслари жозибаси, бетакрорлиги билан мени хайратга солади. Уларнинг шогирдлари ҳам эл-юрт олқишини олиб келишяпти.

ЯНА САЁЗ ҚЎШИҚЛАР ХУСУСИДА...

Гуруч қурмасиз бўлмаганидек, хонандалар орасида жуда мазмунли саёз матнлар асосида қўшиқ айтаётганлар ҳам кўп. Улар бу билан энг аввало мусиқий илмдан хабари йўқлигини, қолаверса, ўткинчи хою-ҳавас учун ҳар қандай бачканаликдан қайтмаслигини, бундан ташқари шеър ва матннинг ҳам ўзлари учун аҳамиятсиз эканлигини, ва асосийси, устоз-уста қўрмаганликларини исботлашяпти, холос. Бундан бошқа таъриф беролмайман. На илож, буни карвон йўли дейдилар...

Лекин бугунги кунда жонли овозда сахнада бемалол куйлай оладиган, “юлдузлар” сафига ўзини уришга шошмаётган, санъатни теран англаб бораётган камтарин ёшларимизнинг кўпчилиги мени қувонтиради. Тўймурад Азимов, Камоллиддин Эрназаров, Эркин Ортиқов каби ёш хонандаларимиз миллий ва мумтоз кўшиқларимизни маромига етказиб куйлашмоқда.



РЕЖАЛАР, ТИЛАКЛАР...

Шу кунларда янги альбомимни мухлисларга тақдим этиш арафасидаман. Ундан миллий куйларимиз асосида ишланган 12 та янги кўшиқ ҳам жой олган. Шунингдек, 13-14-май кунлари “Истиқлол” санъат саройида ўтказиладиган концерт дастурига жиғий тайёргарлик қўряпмиз. Насиб этса, бу галги концерт дастури ҳам албатта, тўлиқ жонли ижрода бўлиб ўтади.

Истагим — сахнага чиқаётган ҳар бир санъаткор кўпроқ жонли овозда куйлашдек мурраккаб йўлни танласа, тўтиқуш сифат бўлиб бошқаларга тақлид қилмасдан, битта бўлса-да ўз йўналиши, овози билан кўшиқ айтолса, ўйлайманки, эл орасида обрў топади, олқиш олади... Бу эътироф менинг хулосам ёки фикрим эмас, балки ўзбек санъатининг бешигини тебратиб кетган улуг устозларнинг панду насихатидир. Шинавандалар олдида ҳаммамиз бирдек бурчлимиз, жавобгармиз. Зўрма-зўраки тайёрланган сунъий фонограмма кўшиқлари билан оддий тингловчиларни бир-икки марта, боринки, беш-ўн бора алдаш, чалғитиш мумкин, лекин ҳақиқий санъатни қадрлайдиган, керак бўлса биздан ҳам чуқурроқ таҳлил эта оладиган ўткир дидли, зеҳни, савияси ўткир мухлислар ҳам эшитиб, кузатиб турганини унутмайлик.

Нилуфар САПАЕВА
суҳбатлашди



РАСАДХОНА — қадимги Шарқ обсерваторияларининг номи тилимизда “расадхона” сўзи билан ифодаланган. “Расадхона” сўзи таркибидаги “расад” сўзи “пис-тирма” деган маънони билдиради. Шунингдек, бу сўзнинг “кузатиш”, “қўриқлаш” деган маънолари ҳам бор.

Беруний бу жумбоқни ечиш умидида ўзи курган расадхонада кечани кундузга, кундузни кечага улаб расад ўтказди.

Одил Ёқубов

СУРАТ ВА СИЙРАТ — Гўё бу икки сўз беҳизга қофиядош эмасдай. Уларнинг бири инсоннинг ташқи кўринишини ифодаласа, иккинчиси ички оламни ифодалайди. “Сурат” сўзи “кўриниш”, “тимсол”, “тасвир”, “ташқи қиёфа” маъноларини англатади. “Сийрат” сўзи эса, “таржимаи ҳол”, “турмуш тарзи”, “умр йўли”, “руҳият” маъноларини билдиради.

Одамнинг суратига қарама, сийратига қара.

Мақол

Хуллас, сурат бор-у, сийрат йўқ. Сийратсиз тана ўлик эмасми?

Саъдулла Сиеёв

ТААЖЖУБ — эътибор қилиб қарасангиз, “таажжуб” сўзи ўз таркибида “ажиб”, “ажаб”, “ажойиб” сўзларини мужассам қилганини сезасиз. Дарҳақиқат, бу сўзларнинг ҳаммаси битта илдиздан ўсиб чиққан бўлиб, у “хайрон бўлди” деган маънони англатган.

Таажжуб ва ҳайрат ичида келиб, меҳмонхонага кирди.

Абдулла Қодирий

Таажжуб, унинг мактуби юрагимда на севинч уйғотди, на бир ачинчиси!

Одил Ёқубов

Эшқобил ШУКУР тайёрлади.

Оҳангарон чорвачилик ва богдорчилик соҳасида мамлакатимизда ўзига хос тажриба мактаби яратилган туманлардан бири десак муболага бўлмайди. Айниқса мустақиллик йилларида бу ерда амалга оширилган улкан ислохотлар, ободончилик ишлари, бири-биридан кўркам ва ўзал бино-иншоотлар кўзларни кувонтиради.

“Навбахор” — туман марказидаги энг намунали маҳаллалардан бири ҳисобланади. 870 та хонадонда ярим мингдан кўпроқ оила истиқомат қилмоқда.

— Яратганга шукри, истиқолнинг илк кунлариданок

ишларига катта эътибор қаратдик.

Маҳалламизда саховатли, қўли очик, бирон хайрли ишни бошласак, лаббай деб жавоб беришга ҳамиша ҳозир нозир бўлиб тургувчи йигитлар йил сайин кўпайиб бораёпти. Ана шундайлардан бири Шавкатжон Комилов. Оғир-енгил ишларимизда доимо бош-қош. Одамларимизга қулайлик яратиш учун астойдил ҳаракат қиляпти. У қураётган “Мажнун-тол” мажмуаси маҳалламизнинг кўрқига кўрк қўшди. Бу ерда, эсламан, ўтган асрнинг 30-йилларида қурилган лой

шодиёна, байрам, тўй-ҳашамлар ва турли тадбирларни ўтказишга мўлжалланган. Бу ерда сўнгги пардозлаш ишлари олиб борилаётган экан.

— Бевосита давлатимиз раҳбари ва ҳукуматимиз томонидан тадбиркорликни ривожлантириш, қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилганлиги бизларни руҳлантирмоқда, — дейди тадбиркор Шавкатжон Комилов биз билан суҳбатда. — Ўшанда 1998-йиллар эди. Савдо ва маиший

Оҳангарон томонларда



ГУЛЛАЁТГАН, ЯШНАЁТГАН “НАВБАХОР”

хизмат кўрсатиш борасида қилинадиган ишлар жуда кўп. Маҳалладошларимиз ҳам айнан мана шу жиҳатдан эҳтиёжманд эдилар. Талаб ва тақлифларни ўрганиб иш бошладик. Очиги, ўша вақтларда бирор ишни бошлашдан олдин кредит олиш учун эшикма-эшик ойнаб саргардон бўлганмиз. Давлатимиз томонидан яратиб берилган кенг имкониятлар туфайли узок муддатли кредит олиб, ҳудудимизда савдо ва маиший хизмат кўрсатиш шаҳобчаларини ишга туширдик. Маҳаллий ёшлардан 40 нафари иш билан таъминланди. “Мажнун-тол” мажмуасини қуриш учун бундан икки йил аввал яна кредит олишимизга тўғри келди. “Қишлоқ қурилиш банки”дан белгиланган маблағни уч кун ичида олдик. Туман раҳбарлари ҳар қандай вазиятда ҳам қўллаб-қувватлашяпти. Бундай эътибор ва рағбат кучимизга куч қўшаёпти.

Холжўра ака бизни яна бир ажойиб услубда барпо этилган чойхонага етаклади. Замонавий услубда қурилган, ҳовлиси ям-яшил арча ва манзарали кўчатлар билан безатилган “Кексалар гурунги” деб номланган гўшада мижозлар учун барча шароитлар яратиб берилганлиги кишини кувонтиради.

— Яна бир обод масканимиз бор, — дейди маҳалла раиси. — Ҳар гал телевизор орқали спорт мавзусига бағишланган кўрсатувларни томоша қилаётганимизда замонавий қулайликларга эга бўлган клубларга ҳавасимиз келарди. Энди эса бизнинг маҳалламиз-

да ҳам ана шундай соғломлаштириш маркази “Фитнес” клуби қурилиб, насиб этса яқин орада ишга тушиш арафасида турибди. Ёшу қарини соғломлаштириш машғулотларига қорлайдиган бу масканни мутахассис Бахтиёржон Комилов бошқаради. Оғир ва енгил атлетика, велосипед билан шуғулланишга мослаштирилган тренажерлар ўрнатилган. Хуллас, спортга ошно бўлман деганлар учун энг қулай жой.

Ўз номига муносиб бўлмиш “Навбахор” маҳалласидаги бунёдкорлик ва ўзгариш-янгиликлар ҳалқимизнинг яшаш даражаси ва турмуш фаровонлиги йил сайин ошиб бораётганлигини кўрсатувчи ўзига хос кўзгуга ўхшайди десак янглишмаймиз. Ободлик кўнглидан, қолаверса, маҳалладан бошланади деганлари ҳам балки шудир.

Бу сўлим гўшанинг энг кекса онахони, 94 ёшли Бувайша момо Ёрова бизларни қувониб кутиб оларкан, дориларимиз кунларга шукрона айтди, ёшларга умр, толе тилади.

— Бундай муаззам маконманзиллар ҳам Яратганнинг бизларга кўрсатаётган улуг марҳамати. Ободлик, тозаариш ва янгиланишни шиор қилиб олган одамларнинг ҳаёти янада фаровон бўлаверади. Илоё ҳалқимизнинг тинч-осойишталигига, аҳиллигига ҳеч қачон кўз тегмасин, мустақиллигимиз абадий бўлсин! — дея онахон дуога қўл очди...

Нигора ЎРОЛОВА,
“Оила ва жамият”
муҳбири.
Тошкент вилояти.

Савол-жавоб

ГУВОҲНОМАМ ЙЎҚОЛГАН ЭДИ...

Россияда туғилганман. Туғилганлик ҳақидаги гувоҳномам йўқолган. Энди бу ҳужжатни қандай, қердан олишим мумкин?

М. Турсунова,
Хатирчи тумани.

Сиз шахсингизни тасдиқловчи ҳужжатингиз билан яшаш жойингиздаги ФХДё бўлимига ариза билан мурожаат қиласиз. Мазкур бўлим ходимлари сиздан анкета тўлдиртириб, тасдиқлаб, туғилишингиз қайд этилган давлат органига юбориб, сўров орқали гувоҳномаингизни олиб бериши халқаро меъёрий ҳужжатларда белгиланган.

НИКОҲ БЕКОР ҚИЛИНМАГАН

Турмуш ўртоғим билан ўн йилдан буён бирга яшамаймиз. У хорижда ишлаш учун кетган эди, лекин қонуний никоҳимиз бекор қилинмаган. Яқинда у никоҳимиз бекор қилинганлиги ҳақидаги суд қарорини почта орқали юборибди. Менинг паспортимда никоҳ ҳақидаги штамп ҳали мавжуд, никоҳни бекор қилиш ҳақидаги муҳрни кўйдириш учун мен Россияга боролмайман-ку... Энди нима қилишим керак?

Т. Мирзаев.

Россия Федерацияси томонидан никоҳ бекор қилинган ва қонуний кучга кирганлиги ҳақида муҳр мавжуд бўлган суд қарорининг асл нусхаси ва паспортингиз билан ўзингиз рўйхатда турган яшаш жойингиздаги ФХДё бўлимига ариза билан мурожаат қиласиз ва тегишли давлат божларини тўлайсиз. Бўлим никоҳни бекор қилиш ҳақидаги гувоҳнома беради ва паспортингизга никоҳ бекор қилинганлиги ҳақидаги штампни ҳам қўяди.

Саволларга Хатирчи тумани ФХДё бўлими муdiri Насиба ТўРАЕВА жавоб берди.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қуйидаги ўқув курсларига таклиф этади:

Тикувчилик — 3 ой, бошловчилик — 6 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шимми, плаш-пальто — 1-2 ой.
Ҳамшира — 6 ой. 4 ойи ўқиш, 2 ойи амалиёт.
Ҳамшира (тезор) — 3-4 ой (амалиёти билан).
Тиббий массаж — 2 ой. Нўқтали — 1 ой.
Торт ва пишириқлар — 2 ой.
Торт олий курси — 1 ой.
Уйғур, Европа таом ва салатлари — 1 ой.
Аёллар сартарошлиги — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмаклари ва макияж — 1 ой.
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.
Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.
Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.

Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Гўзаллик салоҳиати тайёрлаш — 1 ой.
Қўлқатчилик — 3 ой (машинадада вышивка).
Тўқувчилик — 2-3 ой.
Инглиз тили — 3 ой, Рус тили — 3 ой.
Бисер, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.
Декоратив гул, сарпо қўти ва саватлар яшаш — 2 ой, Бисердан гуллар, дарахтар яшаш — 2 ой.
Карвинг (мева ва सबзавотлардан композиция яшаш) — 3 ой.
Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.

Барчаси амалиёти билан. Ётоқхона мавжуд.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзое 1-уй 31-хона.

МУЎЛЖАЛ: Юнусобод дехкон бозори бош тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).

ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Ҳамза тумани Фарғона йўли кўчаси 4-уй 40-хона. МУЎЛЖАЛ: Қўйлик кийим бозори рўпарасида. ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи)

ҲИКМАТ ИЗЛАГАНГА ҲИКМАТДИР ДУНЁ

Дард ва касалликсиз сийҳат-саломат яшашни истасанг, “Оз” деб аталган ўғ-дорини истеймол қилиб яна!

Ўзинг фароғати чексиз умр кечирмоққа чоғланган бўлсанг, “Тил” деб аталган эт-гўштини меъёрида истеймол қил!

Улғайгани сари ёмолиқларини қўйиб, тобора яхши бўлиб борса ўша одам энг бахтлидир.

Қариганда ҳам орзу-ҳавас ортидан қувадиган киши, шубҳасиз, одамларнинг бадбахтидир.

Юсуф Хос ҲОЖИБ

ЭЪЛОН!

«AS INTER AKTIV» МЧЖ тугатилади.

Даъволар 1 ой муддатда қабул қилинади.

Тошкент шаҳри Шайхонтоҳур тумани А. Ходжаев кўчаси, 3-уй.

Телефон: (8371) 227-09-24.

Поездда Маргилонга кетаяпман. Йўл юрсам, ухлай олмайдиган одатим бор. Бирпас чўзилиб, китоб варакламоқчи бўлдим. Купенинг чироғи хира экан, ўқиб бўлмади. Йўлакка чикдим. Кун ботиб бораёпти. Йўл чеккасида оқ тераклар бахайбат қаламдай қўкка санчилган. Мўъжазгина ҳовлиларда қора-қура, ялангоёқ болалар тол чивикни «от» қилиб қолади. Томга ўрлаган ишқом тағида бир кампир беланчак тебратди, қишлоқ кўчасини чангитиб, пода келаяпти. Пасткамгина дўкон олдида бири шляпа, бири қулоқчини кийган икки йигит гўё курашга чоғланаётгандек, бир-бирининг елкасига бош қўйиб, чайқалиб туришибди. Хуллас, ҳаёт деб аталимиш сирли, мураккаб ва жайдари жараён давом этаяпти.

Шу пайт қўшни купедан стаканларнинг шақирлагани: «Э, ўтирмайсизми, ошна?» — деган товуш эшитилди. Сал ўтмай, ёнимга қирқ ёшлардаги йигит келди.

— Қалай, биродар, зерикмай кетаяпсизми? — деб ҳол сўраган бўлди. Сўнг «Бошлашди!» дея купе томонга имо қилди.

— Спирт ҳидига тоқат қилолмайман, — деди у хўрсиниб. — Жирканаман. Кейин кўрқаман. Ҳалягача ўзимга ишонмайман. Бир вақтлар бу захарни тўйгунча ичганимиз. Илгари шофёр эдим. Юк машинасини минардим. Яширмайман, ўшанда ҳам оз-моз озгизма тегиб турарди. Бирок, бари бир шофёр халқи тез-тез ичолмайди. Кунига бўлмаса-да, кунора шухарга қатнайсиз. Олишга кўркасиз-да.

Ичкиликбозлики мен қурилишда ўргандим. Қишлоғимизга яқин ерда завод қуриладиган бўлди. Қарасам, ишчи ёллашапти. Заводага бетончи бўлиб кирдим. Билгимда кучим бор, беш-олти йил жон қийитиб ишласам, рўзгоримни тиклаб оламан, дедим. Икки ўғлим бор эди, бир йил бурун отамдан рўзгоримни бўлак қилиб чиқиб кетган эдим.

Хуллас, машинани топшириб, қўлга белкурак олдим. Сахар туриб жўнайман. Манглайни боғлаб, ўзимни аямай ишлайман. Бир-икки ойда уйга барака кириб қолди. Қурилишда яхши ҳақ тўлашар экан. Шундай қилиб, уч-тўрт ой ўтди. Чўнтакка пул киргач, айний бошладим. Юринг, купенгизга қирайлик, анавиларнинг дийдиёсини эшитмайлик.

Унга минерал сув қўйиб узатдим.

— Ишонинг, ишшадан сув эмас, асал ҳам ичмайман. Ирим қилганман. Хуллас, аввалига ҳар ўн беш кунда — маош кунлари ичадиган бўлдим. Кейин бу камил қилди. Улфатчиликни ҳафтага ўтказиб олдим. Ичишга баҳона изласангиз, топилаверар экан. Янги иморатни топширганда бир оламин, навбатдаги уйнинг пойдеворини бошлаганда тагин базм. Кунда, кунора биронта ҳамкасабабининг туғилган кун бўлади. Магазинга зингиллашди. Илгари фақат кеч-қурун, ишдан қайтишда ичардик, бора-бора тушликда ҳам бир-икки шиша бўшатадиган бўлдим. Унинг устига қишлоқда нима кўп, маърака кўп: бировнинг

ўғли армияга кетади, биров куда қакиради, яна биттаси тўй бошлайди. Ҳамма ерда ҳозир нозиримиз. Шиша берса мактаймиз, бермаса, чойини ҳам ичмай, сўкиб-сўкиб чиқиб кетамиз. Бир кун и ён қўшнимиз ўлган экан, эртасига билибман. Ишдан ванг бўлиб келиб, тўғри кириб бордим.

Таъзияхона тўла одам. Мен тўй экан, деб ўйлабман. Сўрида Ниёз бобо тиловат қилиб ўтирган экан. Кўзимга хофиз бўлиб кўринганми, сўзларини тинглаб ўтириб-ўтириб:

«Дў-ўст! Жуфт бўлсее-ен!» деб бақирибман. Чўнтагимдан бир чангал пул олиб сочибман. Икки йигит кўлтигимдан олганини биламан. Кўзимни очсам, тонг отибди, ҳовлида кийим бош билан тарракдай қотиб ётибман. Шу-шу исим Холмат пиён бўлиб кетди. Ишдаям тайиним қолмади. Уч кун борсам, уч кун боролмайман. Биродар, шу пиёниста кишининг қулоғи кар, кўзи кўр бўлади-

Саъдулла СИЁЕВ



ми дейман-да. Отам бир-икки насихат қилди, қулоққа олмадим. Хотин ялинди, йиғлади, сен кимсан демадим. Кўзимни шира босиб, икки боламинг кийим-боши тўза бошлаганини ҳам кўрмайдиган бўлиб қолибман...

Учинчи ўғлим туғилди. Лекин у касалманд экан. Бир кўзи мағрибга, бир кўзи машрикка қарайди. Кейин, анқовроқми-ей, бир галати. Киприк қўқмайди. На йиғлайди, на бировга талинади. Шифтга қараб миқ этмай ётаверди. Дўхтирга кўрсатдик. У ҳам менинг «хунар»ларимни биларди. Башарамга қараб туриб: «Зуваласини арақ билан қорганингиздан кейин бундан ортиқ бола туғилармиди?» деди. Ўсал бўлиш ўрнига: «Меров бола туғдиган, асли урун-ғий айниган» деб хотинни сўқдим. Кейин уйдаги бор пулни кассага уриб, кўчага чиқиб кетдим. Шу кетганча беш-олти кун қайтиб келмадим. Ўзимга ўхшаган «дўпписи яримта, пати юлук хўроз»лар билан отамлашиб, ҳар ерда ётиб юравердим.

Еттинчи кун пул тугаб, бош оғриб уйга келсам, ҳовли хувиллаб ётибди. Хотин уч болани олиб, онасиникига кетиб қолибди. Қўрага мўраладим. Бир

кўйимиз ўралиб, ҳаром ўлибди. Эчки жон таслим қилай деб сулайиб ётибди. Эчкини сўйиб, бир яшик винога алмаштирмоқчи бўлдим. Энди кўлимга ошпи-чоқ олганимда ҳассасини дўқиллатиб, отам кириб келди. У индамай келиб, ҳасса билан белимга бир туширди.

— Манави қўй ўлгунча сен ўлсанг бўлмасмиди, жувонмар! Тирик бўлиб тўрда йўқсан, ўлик бўлиб гўрда! Дастингдан эл-юрт олдида бош кўтаролмайдиган бўлиб қолдим-ку! Кет бу уйдан ҳозир, қайтиб қорангни кўрмайин! Ҳамроҳим ҳаяжон ичида сув тўла пиёлани олиб бир симирди, сесканиб тўхтади, ирғиб туриб лунжидагини деразадан тупуриб ташлади.

— Ҳаҳ, сабил-а, юрагимни ёрди-я! Сув демаяйсизми, биродар! Хиёлат бўлиб узр сўради:

— Қаёқдаги савдони айтиб, бошингизни қотирдимми?

— Йўқ, айтаверинг. Энг қизиқ жойи-

майсиз-а? — дейди ўғлим нукул.

Кўзимга жавдираб боқади. «Ич... ичмайман...» дейману мен ҳам хўнграб йиғлайман.

Ўғлим терс ўғирлидио чиқиб кетди. Айвонда изидан қараб қолдим. Кўзим мошдай очилди. «Бу кунингдан ўлганинг яхши, — дедим ўзимга-ўзим, — тенкурлари олдида, синфдошлари олдида хўрлаб, тирик етим қилиб қўйдиган уни. Ҳозир биров отини айтмайди, фалончи пиёнистанинг боласи дейди. Сен ҳам одам бўлдингми, Холмамат!»

То қоронғи тушгунча калламин осилтириб, ўйланиб ўтирдим. Олдимга икки мақсад қўйдим: ё шу ҳаром луқманни озгизма олмайман, ё ўзимни бир бало қиламан. Ҳовлида бир дўнғалак ховузмиз бор эди. Болалар маъза қилиб чўмилсин, деб ҳафсала билан қурган эдим. Водопроводдан сув очиб, ярмигача тўлдирдим. Кейин ечиниб ичига тушдим. Кузнинг охири. Анча салқин. Бўғзимгача сувга чўкиб ётибман. Бирок баданимдан совуқ ўтмайди. Худди жонсизга ўхшайман. Бир-икки соат ётдим сувда. Бир пайт этим жунжиқди. Ҳа, тирик эканман, дедим. Уйга кириб кўрпага ўраниб олдим. Сим-сим терладим. Тўйиб-тўйиб йиғладим. Ухлаб қолибман. Эрталаб туриб қарасам, тепамда девдай бўлиб отам турибди.

Қўлида қийиқча. Минг ёмон кўрса ҳам ота-да. «Холмамат кўчада кўринмай қолди, тирикми-кан?» деб хабарлагани келибди.

— Ма, энанг бериб юборди, ош, — деди у қовоқ осиб.

— Емайман ҳам, ичмайман ҳам, — дедим кўрпадан чиқмай, — энди ичкиликни ташлайман.

— Сен ташлайсан-а, — деб отам ён-верига аланглади, — пиёниста ўлибди, деса ишонаман, аммо ичкиликни ташлабди деса, ишониб бўлман. Сен тирик мурдасан, Холмамат!

Индамадим. Отам ўтириб-ўтириб чиқиб кетди. Келтирган таомига қўл урмадим. Сув ичиб, тагин исқирт кўрпага ўраниб ётавердим, ётавердим. Уч кун ўтди, бир ҳафта, ўн кун... Ўзимни қўлга олиб, баданимдан арақ асоратини қувиб, ўзим билан ўзим олишиб, бир ойна ўтказдим. Кейин отамдан пича пул сўраб олдим.

Болаларимга кийим-бош, хотинга қўйлақлик олдим... Мева-чева қилиб, бир белбоғни тўлдирдим у қайнотамни-кига кириб бордим. Хотин афтимга қараб ажабланди. Бир оз рангим кириб, иштаҳам очилган, уйкум яхши, кўнглим тиниқ бўлиб қолган эди. Хотиннинг олдида тиз чўқдим. Уч боламинг қўллари-нига нон ушлабди қасам ичдим. «Энди озгизма арақ олсам, мана шу қорақўзларнинг уволига қолай, нон урсин!» дедим. Хотин қилиб йўлга отланди.

Мана, ўн йилдирки, ичкилик билан хайрлашганман.

— Ҳозир ичгингиз келмайдики?

— Келди. Ҳар замонда кўнглим тусайди. Салгина мазасини тотгим келди. Шунда болаларимни битта-битта ўлиб чиқаман. Уларни ўпаман-у, дарров хуморим ёзилади. Қирққа кириб билдим, дунёда фарзанд исидан ҳам ёқимли ис, фарзанд сўзидан ҳам ширин нарса бўлмас экан...

КОМПЬЮТЕР ВА САЛОМАТЛИК

Бугунги кунимизни компьютерсиз тасаввур этиб бўлмайди. Ишхонада ҳам, уйда ҳам у бизнинг яқин кўмакчимизга айланиб улгурди. Гоҳида кун бўйи монитордан кўз узмай ишлашимизга тўғри келади. Техниканинг бу замонавий воситасига шунчалик боғланиб қолдикки, ҳатто унинг саломатликка зарари ҳақидаги огоҳлантиришларга ҳам унчалик эътибор бермаймиз.

Узоқ муддат компьютерда ўтириб ишлаш оқибатида бўйин, бош, қўл ва елка мушаклари толиқиб, умуртка поғонаси ортиқча зўрқади. Баъзида болалар столга ётган ҳолда компьютердан фойдаланадилар. Бундай ҳолларда катталар-

да остеохондроз, болаларда эса сколиоз касаллиги юзага келади. Узоқ ўтириш натижасида стул билан тана ўртасида ўзига хос «иссиқ компресс» ҳолати юзага келиб, простата безларининг яллиғланиши — простатит, бавосил касалликларини келтириб чиқариши мумкин экан. Камҳаракатлик танадаги моддалар алмашувининг бузилиши ҳамда «семириш» касаллигига ҳам замин яратди. Компьютер ва бошқа электр асбобларидан тарқалган электромагнит нурларининг таъсири натижасида теридан турли хилдаги аллергия хас-

саликлар, сочларнинг тўкилиши ҳам кузатилиши мумкин.

Хонани тез-тез шамоллатиб туриш, ҳар бир мониторни 9-10 м² майдонга жойлаштириш, намлик ҳолати меъёрида бўлиш учун ҳавони намловчи махсус мосламалардан фойдаланиш, пол ва анжомларни намли латта билан тез-тез артиб тозалаш компьютернинг саломатликка нохуш таъсиридан сақлайди.

Мониторнинг мунтазам жимирлаши кўзни таъсирлантиради. Кўз ёшланиб, қорачиклар, кўз олмалари, қовоқлар қизаради, пешона соҳасида оғриқ-

лар, тез чарчаш ҳолатлари юзага келади ва «дисплей» касаллиги пайдо бўлади. Бунинг олдини олиш учун монитор билан кўз оралиғидаги масофа 45 см дан кам бўлмаслиги, ёруғлик монитор экранига тушиб, ярқираб, қўришга ҳалакит бермаслиги керак. Экран юзини тез-тез артиб туриш ҳам фойдали. 10-15 дақиқалик танлафус қилиб, кўзга дам бериш мақсадга мувофиқ.

10 сония кўзларни юмиб туриш, 5-10 сония қаттиқ юмиб очиш, кўз соққаларни айлантириб, галма-галдан турли тарафларга қараш, кўзга олдида узоқ

Маслаҳат

ва яқинга тикилиш, турли таъсирлардан сақлаш учун қой пакеччаларини (хона ҳароратига) қовоқ устига қўйиб 10 дақиқа ёкиш кўзга яхши дам беради, толиқилишининг олдини олади.

Иш ўртасида бўйин, қўл ва елкалар билан енгил бадантарбия машқларини бажариш, экрандан узоқлашиб, бироз танлафус қилиш, 15-20 дақиқа пиёда юриш ёки тоза ҳавода сайр этиш ҳам компьютердан толиқдан руҳиятни қайта тиклашга, ишчанликни оширишга ёрдам беради.

Лобар ЗОКИРОВА, шифокор.



Ох, қандай ширин поезд!..

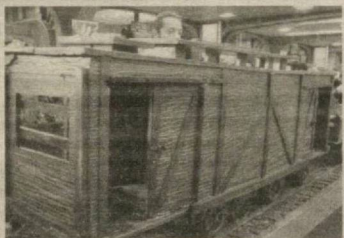
Ишониш қийин, аммо бу ҳақиқат. Бельгия пойтахтида ҳар йили шоколадлар кўргазмаси ўтказилади. Сўнгги бор ушбу тадбирда намоиш этилган бир экспонат барчани лол қолдирди. Яъни, бельгиялик қандолатчилар роппа-роса 784 соат меҳнат қилишиб, шоколаддан поезд макетини



ясашди. Нақ 34 метр узунликдаги бу мўъжиза ёшув кексани бирдек завқлантириб юборди.

Шоколадли поезд тахминан олти ярим миллион килокалорияга эга экан. Ушбу шедеврни яратиш ишларига маълумлиқ маҳоратли қандолатпаз Эндрю Фарружия (Andrew Farrugia) бошчилиқ қилди.

"Поезд" «Brussels Chocolate Week» интернет-журнали учун махсус лойи-



ҳалаштирилган эди. Дарвоқе, бу маҳсулоти билан маълумлиқ қандолатпаз узун шоколадлар бобида аввалги рекорддан ўзиб кетди. Кўргазмада иштирок этган Гиннес рекордлар китоби вакиллари унинг янги рекордини қайд этиб қўйишди. Бельгия эксклюзив шоколадидан тайёрланган рекордчи поезднинг умумий оғирлиги 1285 килограмми ташкил этди.

Наргиза Сиддиқова
тайёрлади.

РЕКОРДЛАР

Ўриндик. Япониядаги Тоги шаҳарчасидаги ушбу ўриндикқа бир вақтининг ўзида минг киши ўтириши мумкин. Бу ерда дам олиш масканлари кўп бўлгани боис, ҳокимият саяхатчилар учун ушбу 460 метрлик ўриндикни қуришга қарор қилди.

Картина. Бу рекордни ҳам японлар кўлга киритган. Рассом Кимико Хибино чизган, қалинлиги 2,2 метрли ушбу сурат уч километр узунликка чўзилган. "Табиат қўшиғи" дея ном олган картинада 3000 турдан ортиқ балиқ ва қўшлар, 800 турдаги бошқа бир жониворлар тасвирланган эди. Ушбу санъат намунаси устида рассом бир йил ишлади.

Опера. Россиянинг "Вильгельм Телль" операси 7 соат давом этди ва Рихард Вагнернинг 4 соатли 40 дақиқа давом этган "Парсифаль" операси давомийлигига оид ўрнатган рекорддан ҳам ўзиб кетди.

БЕКОРЧИ КУЁВДАН КУЙГАНМИЗ

— Ассалому алайкум, "Оила" бўлими-ми?

— Ваалайкум ассалом. Келинг, марҳамат.

— Навоий вилоятдан келдим. Эсингизда бўлса, кеча телефон қилувдим.

— Синглингизнинг турмуши бузилгани ҳақида айтгандингиз шекилли? Бунга нима сабаб бўлганди, ўзи?

— Сўраб-суриштирмай узатганмиз. Кейин билсак, кувимиз гирт бекорчи, устига устак пиёниста экан. Йигит моли кўчада, рўзгор бошига тушди, ҳаракат қилар, деб ўйладик. Орадан икки йил ўтса ҳам ўзгариш бўлмади. Ота-онам қарашиб туришди. Синглимнинг ўзи ишларди. Ёрдам бераверсак, кувё ўрганиб қолади, деб ота-онам қарашмай қўйишди. Сабохат бу орада ҳомилдорлик таътилига чиқди. Ўша пайт улар жуда қийналиб қолишди.

— Бола туғилгач, оиласини боқишга ҳаракат қилгандир?

— Кошкийди, шундай бўлса. Эртдан кечгача уйда ётқолиб ичар экан. Панд-насихат қилмаган киши қолмади. Пинагини ҳам бузмайди. Синглим жуда қийналиб кетди. Охири сабри чидамай, боласини олиб уйга қайтиб келди.

— Сабохатини олиб кетишга келишгандир, ҳар ҳолда ўртада фарзанди бор-ку?

— Ўзи-ку келмади. Онаси ўртага тушди. Дадам "Ўғлингиз ҳеч бўлмаса, бирор хунарнинг этагини тутсин. Ишга жойлашган кун кишимни ўзим олиб бориб қўяман", деганларидан кейин, қайтиб қорасини кўрсатишмади. Синглим қонуний ажрашишга ариза берди. У ҳозир 34 ёшда. Ўғли 6 ёшга кирди. Отаси ўғлидан хабар олай демайди. Сабохатининг ўзи ўқимишли. Яқинда илмий ишини ёқлади. Мактабда масъул лавозимда ишлайди. Турмушидан камчилиги йўқ. Аммо барибир

аёл киши ёлғиз яшаши қийин-да.

45 ёшгача бўлган, касби-кори тайин, ўғлига ҳам оталик меҳрини беришга тайёр инсон топила қувё қилардик.

ЗИЁДА ОПА,
Навоий вилояти.



ЎЗИНГНИКИ ЎЗАГИНГНИ ЕР ЭКАН...

Қизим Гулнора институтни тугатгач, уйимиздан совчиларнинг қадами узилмади. Сулолаимиз удумига кўра, кувимиз ҳам келинимиз ҳам ўзимизга мансуб қавмлардан бўлиши керак эди. Ниҳоят шундай қувё ҳам топилди. Келишган, истарали бу йигит ҳаммамизга маъқул бўлди. Аммо қудаларимиз маънавияти қашшоқ инсонлар эканини кеч

пайқадик. Ёшлар 8 ой яшамасиданоқ, "Қизингиз туғмас экан, фарзандли бўлмапти", деб Гулнорани уйга ташлаб кетишди. Ёшлар ҳатто шифокор кўригидан ҳам ўтишмади. Шундан бери собиқ кувимиз беш марта уйланди. Қизим бечорани билиб-билмай ўзимиз азобга қўйганимиздан ҳалигача пушаймонмиз.

Гулноранинг ёши 37 да. Камтар, самимий, хушрўйгина. Маълумоти олий. Ишлайди. Энди қайси тоифадан бўлса-да, муҳими, инсофли, иймонли инсон учраса узатмоқчимиз.

ХИЛОЛА ОПА,
Самарқанд вилояти.

МЕНИ ТУШУНСА БЎЛДИ

Болаликдаги орзуларимга деярли эришганман. Олий маълумот олдим. Яхши ишга жойлашдим. Вилоятдан келиб пойтахтда уйли-жойли бўлдим. Аммо ҳаётда бахтим қулмади. Яхши ният билан уйлангандим. Аммо аёлим билан тил топишолмадик. Турли хил баҳоналар сабаб яшаб кетолмадик. Айб... иккимиздан ҳам ўтди, лекин нима қилай, турмуш деганлари мен ўйлагандек осонгина эмас экан. Ҳозир ёлғизман. Ёшим 45 да. Мутлақо ичмайман, чекмайман. Топиш-туттишим бир оилани боқишга етиб ортади. Оила қуриб, яхши фарзандлар тарбияласам дейман. 40 ёшгача бўлган, имкони бўлса олий маълумотли, тушунган аёлга уйланмоқчиман.

МАРДОН,
Тошкент шаҳри.

ТАХРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг» рункига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла кўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

Биласизми?

КЕРОСИН... ФОЙДАЛИМИ?

Қадимдан томоқ оғриғи хасталиклари — ларингит, фарингит, тонзилит, ангина ҳамда гастритда керосиннинг шифобахш хусусиятларидан фойдаланиб келинганлиги маълум.

Таъсирчанлик кучи ўта юқори бўлганлиги туфайли керосин оғиздаги барча зарарли, шу билан бирга фойдали флорани ҳам қуйдириб ташлаши мумкин. Шунинг учун керосинни жуда эҳтиёткорлик билан қўлланган маъқул. У фақат катталар учун тавсия этилади. Хўжалик дўконларида сотиладиган махсус керосинни харид қилишдан аввал татиб кўриш лозим. Агар таъми ширинроқ бўлса, у даволашга яроқли ҳисобланади. Аччиқ таъми бўлса, демек таркибда кимёвий элементлар мавжуд.

■ Ёнғоқ солинган керосин дамламаси билан 3-5 кун 3 маҳал томоқ артиса, фойдаси тез сезилади. Шамоллаганда ушбу дамламадан 3-7 кун давомида 2-3 томчидан ичилса, нафи тегади.

■ Гастритни даволаш учун 1 литр авиацион керосинга 4 ош қошиқ туз солиб, аралаштириб, сув ҳаммомида 4-5 соат қайнатилди. Кейин уни докдан сузиб олиб, тайёр қайнатмани ҳар кун 1 чой қошиқдан оч қоринга эрталаб бир маҳал ичилди.

■ Ўсимталарга қарши 3 маҳал 30 томчидан овқатдан олдин керосин

ичилса, самарали натижа беради. Бир ой ичилгандан сўнг, бир ой танефус қилиш лозим. Бир йил давомида ушбу муолажани 3 марта қўллаш мумкин. Кейинги муолажаларда ўлчов микдорини кўпайтирган ҳолда 1 десерт қошиқдан ичиш тавсия этилади.

■ Керосин томоққа тушган заҳоти танада қон айланишини яхшилайдик. Шунинг учун қисқа муддатли (1-2 сония) чайиш қаттиқ томоқ оғриғини енгиллаштиради. Ушбу суюқлик билан чайишдан олдин нафас чиқармай турилади. Оғизга суюқликдан бир қултум олиб, 1 сония фарғара қилиб, туфлаб ташланади. Сўнг оғиздан ҳавони, яъни нафасни чиқариш керак. Муолажадан сўнг бирор муддат оғиздан нафас олиш лозим. Қарабисизки, бемор оғриқдан ҳалос бўлади.

■ Эслатма! Керосин қабул қилаётган даврда доривор ўсимликлар истеъмол қилиш таъқиқланади. Бундан ташқари спиртли ичимликлар ичиш ҳам қатъиян ман этилади.

Мутахассислар билан маслаҳатлашмай туриб, керосиндан фойдаланишни тавсия қилмаймиз.

Латофат САЪДУЛЛАЕВА
тайёрлади.

БЕКАЛАРГА МАСЛАҲАТЛАР

■ Хоналарда ўрнашиб қолган ёқимсиз ҳидлардан қутулиш учун уйнинг бурчакларига махсус намлантирилган салифеткалардан бир нечасини олиб қўйинг.

■ Ун, гуруч, каби махсулотларни сирқали сув билан артиб қуритилган идишларда сақланса, уларга мита тушмайди.

■ Кийимлардаги мева доғини кетказиш учун хўжалик совуни билан муздек сувда ювиш керак.

■ Ваннадан фойдалангандан сўнг гел яъни суюқ тозалик воситаси билан ювиб ташланса, саргайиб қолишининг олди олинади.

■ Ипак матодан тикилган либослар устига доқа қўйиб дазмоллаш керак. Дазмоллангандан сўнг кийимларни тўлиқ қуримагунча шкафга илманг.

■ Агар сочлар ой тўлган кунларда кесилса, тез ўсари.

■ Лаб бўёғингиз узоқ вақт кетмай туришини истасангиз, қуруғидан фойдаланинг.

Гулноза БОБОЕВА
тайёрлади.

Муҳаммад РАҲМОН

Кеча келгумдир дебон ул сарви гулрӯ келмади!
Алишер Навоий

“МУНОЖОТ”НИ ТИНГЛАГАНДА

Кутиб, кутавериб толди кўзлари,
Уди ҳаволарга оташ сўзлари.
Ҳирот йўлларида қолди излари,
Бибим, қайлардасиз, бибижон, келинг!

Оғирлик қилмоқда унга шеър, қалам,
Оғирлик қилмоқда суҳрат ҳам, тож ҳам,
Худомас шоир ҳам, ахир бир одам,
Бибим, қайлардасиз, бибижон, келинг!

Нима бу — таманно, нозу фироқми,
Ё сабр илмидан пинҳон сўроқми,
Кеча деганингиз шунча йироқми,
Бибим, қайлардасиз, бибижон, келинг!

Биламан, сиз келар йўллар қародур,
Биламан, сиз келар йиллар қародур,
Биламан, ишқи йўқ диллар қародур,
Бибим, қайлардасиз, бибижон, келинг!

Ёмон гап етдими ё сизга бирор,
Тўхмат тошин отди нокасу беор.
Бекордир, бекордир, барчаси бекор,
Бибим, қайлардасиз, бибижон, келинг!

Шоҳ у шеърятда, Ҳиротда — вазир,
Ва лекин севгига бир умр асир.
Кутмоқда ўтса ҳам, мана беш аср,
Бибим, қайлардасиз, бибижон, келинг!

Ўткир ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

Адибнинг ўзи изох берганидек “Бир қадар армонли, бир қадар истеҳзоли, бир қадар табассумли хулосалари” битилган ва алақачон миллионлаб мухлисларнинг кўнгли мулкига айланиб улгурган “Дафтар, ҳошиясидаги битиклар”ни ҳар кун, ҳар лаҳза мурола қилиб қўйсақ арзийди. Чунки уларда ҳар биримиз кўрган, гувоҳ бўлган ҳаёт ҳақиқатлари акс этган.

КУЗАТУВЛАР,
ЎЙЛАР, ХУЛОСАЛАР...

ГўДАК ИСИ

Аёл гўдак исини биринчи фарзанди туғилганидаёқ ҳис этади. Эркак эса гўдак исини нималигини неварали бўлгандан кейин англайди! Биз — эркаклар доим кечикиб юрамиз...

АНДИША

Ота-боболаримиз шундай деб танбеҳ берадилар: “Ўчоқбошини ҳеч қачон қўшнинг деворига ёпиштириб солма. Таом пишираётганда ўчоғингдан чиққан тутун қўшнинг кўзини ачитса, еган овқатинг ҳаром бўлади!”

ҲАҚИҚАТ

Шу қадар ширинки, тотиб кўринг келади. Шу қадар аччики, тилингни куйдиради!

КУЛГИ ВА ЙИГИ

Кулишни билмайдиган одам — бахтсиз одам. Йиғлашни билмайдиган одам икки ҳисса бахтсиз!

ҲУШЁР БЎЛИНГ

Аёл сизни жуда қаттиқ севса, ҳушёр бўлинг. Оташнинг муҳаббат — рашкка, рашк — шубҳага, шубҳа — худбинликка, худбинлик — душманликка айланиши мумкин.

ДУО ВА ҚАРҒИШ

Дунёда халқ дуосини олишдан ортиқ савоб йўқ.
Дунёда халқ қарғишига қолишдан ортиқ гуноҳ йўқ.

ИНСОФ ВА ИЙМОН

Одам ўз манфаатига мос келиш-келмаслигидан қатъи назар, эзгу амалларни бажарса ва қилиш мумкин бўлмаган ишлардан тийилса, инсофли бўлади. Бунинг учун у мукофот олмаслиги мумкин. Аммо иймони тўқис бўлади. Шу бондан бундай инсонни иймонли дейдилар.



КЎЗГУ

Аёл киши ҳуда-беҳудага ўзини кўзгуга солаверса, ҳушёр бўлинг бир гап бор...

БАХТЛИ ВА БАХТСИЗ

Бахтли одам худбин бўлади: бахтсизларга ачинмайди. Бахтсиз одам ҳам худбин бўлади: бахтлиларга гайирлиги келади.

УМР

Танишдилар...
Севишдилар...
Турмуш курдилар...

Рухият манзаралари

Фарзанд кўрдилар...
Тўнғичи нимжонроқ эди. Касал бўлиб, кўп куйдирди...
Ўртанчаси уйинкароқ эди... Қамалиб чиқди...
Кенжаси қиз эди... Эркароқ ўсди. Турмуши бузилди...
Бир кун эркак кечаси уйғониб кетди. Узоқ ўй ўйлаб ётди. Қараса, аёли ҳам уйғоқ экан.
— Онаси, — деди. — Дунёга келиб нима кўрдик ўзи?
— Билмасам, — деди аёли хўрсиниб...
... Боботққа борганимда куриб қолган иккита даракхон кўргандим. Иккаласи бир-бирига суяни-и-иб турарди...

КЎНГИЛ

Одам ҳамма нарсасига тўйиши мумкин. Бойликка... Амалга... Шон-шухратга... Худонинг ўзи кечирсин-ку, ҳатто... ҳаётга ҳам... Қариб чурганида “Омонатингнинг ола қол, Яратган Эгам”, дейдиганлар чин дилдан гапиради...
Одам ҳамма нарсасига тўйиши мумкин. Фақат бир нарсасига — Меҳрга тўймайди. Бу масалада шоху гадо баробар.

Ҳолбуки, дунёда бундан арзон нарса йўқ. Бир оғиз ширин Сўз, бир чимдим Меҳр кимни ўлдирибди! Биз эса шунини ҳам бир-биримиздан аяймиз.

ОНА ҚАЛБИ

Бундан кў-ў-ў-п йиллар аввал бир нарсадан қаттиқ изтиробга тушдим. Уч кеча-кундуз деярли ухламадим. Ҳеч ким билан гаплашмай қўйдим...
Шунда онам кўзимга узоқ термулиб ўтирди-да, бундай деди:

— Ўғлим! Сен учун менинг жони-жаҳоним оташ-алангага айланиб ёниб кетганида бошқаларнинг эганини учини ҳам тутмайди! Нега мени бунчалик куйдирасан, болам?!

...Онамнинг ўша гапларини эсласам, ҳар гал томоғимга бир нима тикилиб қолаверади...

ҚИРҚ ЖОН

Хотин кишининг жони қирқта бўлади, десалар ажабланманг. Негаки у битта жонини ўзига олиб қолиб, ўттиз тўққизтасини фарзандларига беради...

ГРЕЦИЯДА
ХАЛҚАРО ТУРНИР

Грециянинг Салоники шаҳрида ўзбек кураши бўйича 2013 йилнинг дастлабки нуфузли мусобақаси — “Ислом Каримов” IX халқаро турнири бўлиб ўтди.

Вазни 66 килограммгача бўлган полвонлар ўртасида ҳамюртимиз Жавлон Тоғаев финалда грузиялик Нодар Цалугелашвилини мағлуб этиб, шохсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилди.

81 килограмм вазн тоифасидаги финал учрашувда ўзбек полвони Рустам Саидов грузиялик Бекари Капанадзе устидан зафар кучиб, олтин медалга сазовор бўлди.

Мутлақ вазн тоифасидаги беллашувларда болгариялик Иван Илиев финалда грециялик Василиос Илиадисни енгди. Ҳамюртимиз Улуғбек Қўлдошев эса бронза медал билан кифояланди.

ВАКИЛЛАРИМИЗ
ИККИНЧИ ЎРИНДА

Қирғизистонда ўтказилган халқаро турнирда бокс бўйича Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари учта олтин ва иккита бронза медал жамғариб, умумжамоа ҳисобида иккинчи ўринни эгаллади.

75 килограмм вазн тоифасидаги боксчимиз Азизбек Абдугофуров халқувчи беллашувда қозогистонлик Абзал Куттибеков устидан 10:8 ҳисобида зафар кучиб шохсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилди.

Энг оғир — 91 килограммдан юқори вазнли боксчилар ўртасида ҳамюртимиз Иззатулло Эргашевга тенг келадикини топилади.

81 килограмм вазн тоифасида ёш боксчимиз Зухриддин Маҳкамов ҳам тўрт учрашувда зафар кучиб, олтин медалга сазовор бўлди.

ТЕННИСЧИЛАРИМИЗ
КЕЙИНГИ БОСҚИЧДА

Теннис бўйича Дэвис кубоги мусобақасининг Осиё-Океания минтақаси биринчи гуруҳида иштирок этаётган Ўзбекистон миллий терма жамоаси дастлабки босқичда хитойлик теннисчиларни 4:1 ҳисобида мағлуб этди.

Ўзбекистон терма жамоаси иккинчи босқичда Австралия теннисчилари билан куч синашди. Бўлажак беллашув голиби Дэвис кубоғининг энг кучли 16 мамлакат терма жамоаси иштирок этадиган жаҳон гуруҳига чиқиш учун плей-офф босқичида курашни давом эттиради.

Интернет манбалари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси

Тахририятга келган қўлмалар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари мазмунини учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида chop этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 15:00.

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

ISSN 2010-7609



Бош муҳаррир:
Норқоиб ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — Ҳамроҳон МУСУРМОНОВА
Саҳифаловчи — Илҳом ЖУМАНОВ
Мусахҳилар — Саидгани САЙДАЛИМОВ,
Гулноза БОБОЕВА

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темура кўчаси
1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан 11.01.07 да рўйхатга олинган. Буюртма Г — 228. Формати А-3, ҳажми 2 табоқ. Адади — 10508. Баҳоси келишилган нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел-факс) 233-28-20
Котибият: 234-76-08
Мухбирлар: 233-04-50
«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oilavajamiyat.uz

1 2 3 4 5